

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
TAMARA ČAPETA
föredraget den 27 oktober 2022¹

Förenade målen C-514/21 och C-515/21

LU (C-514/21)

PH (C-515/21)

mot

Minister for Justice and Equality

(begäran om förhandsavgörande från Court of Appeal (Appellationsdomstolen, Irland))

”Begäran om förhandsavgörande – Straffrättsligt samarbete – Rambeslut 2002/584/RIF – Den europeiska arresteringsordern och förfarandena för överlämnande mellan medlemsstaterna – Europeisk arresteringsorder som utfärdats i syfte att verkställa ett fängelsestraff – Skäl till att verkställighet får vägras – Artikel 4a.1 i rambeslut 2002/584 – Begreppet 'förhandling som ledde till beslutet' – Förverkande av villkorligt medgiven frihet – Rätt till försvar – Artikel 6 i Europakonventionen – Artiklarna 47 och 48 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna”

I. Inledning

1. En person begick ett brott och befanns efter en rättvis rättegång vara skyldig till brottet. Denna fastställda skuld ledde till att personen ådömdes ett villkorligt fängelsestraff. Under prövotiden avseende det första brottet anklagades samma person för ytterligare ett brott. Den andra rättegången hölls i den tilltalades utvaro och efter det att den tilltalade befunnits skyldig till detta brott dömdes denne till ett fängelsestraff. Till följd av detta förverkades den villkorliga frigivningen för det första brottet. Eftersom den berörda personen var unionsmedborgare utfärdades en europeisk arresteringsorder för att verkställa fängelsestraffet för det första brottet.

2. Kan den verkställande myndigheten vägra ett överlämnande som begärts genom en europeisk arresteringsorder för att verkställa straffet för det första brottet på grund av att den andra rättegången hölls i den tilltalades utvaro? Svaret på den frågan kräver en tolkning av artikel 4a.1 i rambeslut 2002/584/RIF² (nedan kallat rambeslutet om en europeisk arresteringsorder

¹ Originalspråk: engelska.

² Rådets rambeslut av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 2002, s. 1), i dess lydelse enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009 om ändring av rambesluten 2002/584/RIF, 2005/214/RIF, 2006/783/RIF, 2008/909/RIF och 2008/947/RIF och om stärkande av medborgarnas processuella rättigheter och främjande av tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande på ett avgörande när den berörda personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen (EUT L 81, 2009, s. 24).

eller rambeslutet). Närmare bestämt r det nödvändigt att besvara frågan huruvida uttrycket ”förhandling som ledde till beslutet”, som används i den bestämmelsen, även omfattar den andra rättegången.

3. Utöver tolkningen av artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innebär förevarande begäranden om förhandsavgörande en mer grundläggande utmaning för det europeiska systemet med en europeisk arresteringsorder. Den fråga som ställs är huruvida den verkställande myndigheten, i andra situationer än dem som avses i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, br få (eller till och med vara skyldig att) vägra att överlämna en person om den konstaterar att den utfärdande staten kommer att kränka en av den eftersökta personens grundläggande rättigheter (eller åtminstone kärnan i denna rättighet).

4. Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innehåller en uttömmande förteckning över de situationer där den verkställande myndigheten ska eller fr vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder.³ Utöver dessa situationer har domstolen funnit att rambeslutet även innebär ytterligare en möjlighet. Enligt domstolens praxis fr den verkställande staten vägra att överlämna en person om det i den utfärdande medlemsstaten finns systematiska eller allmänna brister eller brister som rör vissa kategorier av personer eller vissa anläggningar för frihetsberövande,⁴ eller allmänna eller systematiska brister i efterlevnaden av rättsstatsprincipen.⁵ Innan den verkställande myndigheten beslutar att inte överlämna en person på grund av sådana systematiska problem ska den därutöver visa att den person som ska överlämnas löper en verklig risk att få sina grundläggande rättigheter åsidosatta i den utfärdande staten.⁶

5. I förevarande mål – och detsamma gäller för flera andra mål som r anhängiga vid domstolen vid tidpunkten när förevarande förslag till avgörande fredras⁷ – har systematiska brister i den utfärdande staten emellertid inte åberopats. Detta innebär således att en ny fråga uppkommer: Räcker ett enda potentiellt åsidosättande av en persons grundläggande rättigheter för att den verkställande myndigheten ska kunna vägra att överlämna personen? Samtidigt uppkommer frågan huruvida den verkställande myndigheten över huvud taget fr kontrollera huruvida den utfärdande staten respekterar den eftersökta personens grundläggande rättigheter. I samtliga dessa mål, inbegripet de mål som förevarande begäranden om förhandsavgörande avser, uppmärksammas de problem som uppstår för de verkställande rättsliga myndigheterna när de godtar ett automatiskt ömsesidigt erkännande, vilket r den princip som ligger till grund för systemet med en europeisk arresteringsorder.⁸

6. De hänskjutna frågorna kan besvaras på ett sätt som r användbart för den hänskjutande domstolen utan något allmänt ställningstagande gällande vilka ytterligare möjligheter det finns att vägra verkställighet av en europeisk arresteringsorder. Så är fallet, vilket kommer att framgå nedan, eftersom de frågor som ställts uppkommer i ett sammanhang där ett eventuellt

³ Dessa räknas upp i artiklarna 3, 4 och 4a i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

⁴ Dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Cldraru (C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 89).

⁵ Dom av den 25 juli 2018, Minister for Justice and Equality (Bristar i domstolssystemet) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punkt 61).

⁶ De mål som angetts i fotnoterna 4 och 5 ovan och domen av den 17 december 2020, Openbaar Ministerie (Den utfärdande rättsliga myndighetens oavhängighet) (C-354/20 PPU och C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punkterna 51 och 52). Se även dom av den 22 februari 2022, Openbaar Ministerie (Domstol som inrättats enligt lag i den utfärdande medlemsstaten) (C-562/21 PPU och C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punkterna 50, 52, 67 och 68).

⁷ Målen Puig Gordi m.fl. (C-158/21), E.D. L. (Skäl att neka verkställighet vilka grundar sig på sjukdom) (C-699/21) och GN (C-261/22).

⁸ Dom av den 26 februari 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, punkterna 37 och 63), Yttrande 2/13 (Unionens anslutning till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna) av den 18 december 2014 (EU:C:2014:2454, punkt 191).

åsidosättande av en grundläggande rättighet följer av att en rättegång har hållits i den tilltalades utetvare. Unionslagstiftaren har i en sådan situation gjort en gemensam tolkning enligt vilken alla nationella domstolar ska erkänna utetvareodomar.⁹ Jag kommer emellertid att ta upp några argument för att ytterligare skäl för att vägra överlämnande ska begränsas till ett minimum.¹⁰

II. Tillämpliga bestämmelser

A. *Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder*

7. I artikel 1.3 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder föreskrivs följande:

”Detta rambeslut påverkar inte skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna i artikel 6 i Fördraget om Europeiska unionen.”

8. I artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder anges följande skäl till att verkställighet av en europeisk arresteringsorder får vägras:

”1. Den verkställande rättsliga myndigheten får även vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder, utfärdad i syfte att verkställa ett fängelsestraff eller en frihetsberövande åtgärd, efter ett beslut när personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen, såvida det inte i den europeiska arresteringsordern anges att personen i enlighet med ytterligare processuella krav i den utfärdande medlemsstatens nationella lagstiftning:

a) i god tid

i) antingen kallats personligen och därigenom underrättades om tid och plats för den förhandling som ledde till beslutet, eller på annat sätt faktiskt officiellt underrättades om tid och plats för förhandlingen, på ett sådant sätt att man otvetydigt kan slå fast att han eller hon hade kännedom om den planerade förhandlingen,

och

ii) underrättades om att ett beslut kunde meddelas även om han eller hon inte var personligen närvarande vid förhandlingen,

eller

b) i vetskap om den planerade förhandlingen hade gett i uppdrag åt ett juridiskt ombud som antingen utsetts av den berörda personen eller av staten att försvara honom eller henne vid förhandlingen och faktiskt försvarades av ombudet vid förhandlingen,

eller

⁹ Se rådets rambeslut av 2009/299. Se även Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/343 av den 9 mars 2016 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden (EUT L 65, 2016, s. 1), och dom av den 26 februari 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, punkterna 62 och 63).

¹⁰ Se även förslag till avgörande av generaladvokaten Richard de la Tour i målet Puig Gordi m.fl. (C-158/21, EU:C:2022:573, punkt 60). Vid tidpunkten för offentliggörandet av förevarande förslag till avgörande hade det målet ännu inte avgjorts av domstolen.

- c) efter att ha delgivits beslutet och uttryckligen underrättats om rätten till förnyad prövning eller överklagande och rätten att få delta och få själva sakfrågan prövad på nytt även mot bakgrund av nytt bevismaterial, vilket kan leda till att det ursprungliga beslutet upphävs.
- i) uttryckligen förklarade att han eller hon inte bestred beslutet,
eller
 - ii) inte begärde förnyad prövning eller överklagade inom den tillämpliga tidsramen,
eller
- d) inte personligen delgavs beslutet men
- i) utan dröjsmål kommer att personligen delges detta efter överlämnandet och uttryckligen underrättas om rätten till förnyad prövning eller överklagande och rätten att få delta och få själva sakfrågan, inklusive nytt bevismaterial, prövad på nytt, vilket kan leda till att det ursprungliga beslutet upphävs
och
 - ii) kommer att underrättas om den tidsram inom vilken vederbörande måste begära förnyad prövning eller överklagande enligt den relevanta europeiska arresteringsordern.

...”

B. Rambeslut 2009/299

9. Artikel 4a infördes i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder som ett ytterligare fakultativt skäl för att vägra verkställighet av en europeisk arresteringsorder genom rambeslut 2009/299. I detta sammanhang är följande skäl i rambeslutet relevanta:

- ”1) Den tilltalade personens rätt att personligen närvara vid förhandlingen ingår i rätten till en rättvis rättegång i artikel 6 i konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, enligt Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheternas tolkning. Denna domstol har också förklarat att den tilltalade personens rätt att personligen närvara vid förhandlingarna inte är absolut och att den tilltalade under vissa förhållanden av egen fri vilja, uttryckligen eller underförstått men otvetydigt, kan avsäga sig rätten att vara närvarande.

...

- 6) bestämmelserna i detta rambeslut om ändring av andra rambeslut fastställs villkor för det fall då erkännande och verkställighet av ett avgörande, när den berörda personen inte varit personligen närvarande vid förhandlingen, inte bör vägras. Dessa villkor är alternativa: när ett av villkoren är uppfyllt försäkras den utfärdande myndigheten genom att fylla i den relevanta delen i den europeiska arresteringsordern eller det relevanta intyget i de andra rambesluten, att kraven är uppfyllda eller kommer att uppfyllas, vilket bör vara tillräckligt för verkställandet av det rättsliga avgörandet på grundval av principen om ömsesidigt erkännande.”

III. Bakgrund till det nationella målet och tolkningsfrågorna

10. Det väsentliga gemensamma innehållet i de båda förenade målen har sammanfattats i de inledande punkterna i förevarande förslag till avgörande. Jag kommer att inleda min bedömning med att i mer detalj redogöra för de faktiska omständigheterna i de två förenade målen.

A. LU (C-514/21)

11. En ungersk rättslig myndighet har begärt att LU, klaganden i det nationella målet, ska överlämnas för verkställighet av ett fängelsestraff och har utfärdat en europeisk arresteringsorder i detta syfte. Den hänskjutande domstolen (Court of Appeal (Appellationsdomstolen, Irland)) är den verkställande rättsliga myndigheten i detta fall.¹¹

12. Vid insamlingen av relevanta uppgifter skickade High Court (Överdomstolen i brottmål, Irland), som var den domstol i första instans som prövade huruvida den europeiska arresteringsordern skulle verkställas, sammanlagt sju framställningar om kompletterande uppgifter till den utfärdande rättsliga myndigheten, i enlighet med artikel 15.2 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

13. LU begick flera brott i augusti 2005, nämligen våld i nära relationer som riktades mot hans före detta maka, deras barn och hans svärmor, inklusive olaga hot mot sin före detta maka och olaga frihetsberövande av henne och av deras barn. Jag kommer att hänvisa till dessa brott som ”de första brotten”.

14. LU dömdes för de första brotten i oktober 2006, och efter överklagande fastställdes hans dom i april 2007. Enligt den hänskjutande domstolen bekräftade den utfärdande rättsliga myndigheten att LU antingen själv närvarade vid båda dessa förhandlingar eller företräddes av den försvarare som han hade valt. LU dömdes till ett års fängelse för de första brotten, vars verkställighet emellertid sköts upp under en prøvotid på två år.¹²

15. I december 2010 dömdes LU i första instans för brottet utebliven betalning av underhåll till barn (nedan kallat det förverkandeutlösande brottet). Han var närvarande vid två förhandlingar men inte när avgörandet avkunnades. Till följd av detta ålade domstolen honom att betala böter, men fattade inget beslut om den villkorliga domen för de första brotten.¹³

16. Den fällande domen överklagades, även om det av handlingarna i målet inte framgår vem som ingav överklagandet.¹⁴ LU kallades till förhandlingen, men hämtade aldrig ut kallelsen. Detta betraktades enligt ungersk rätt som att delgivning hade skett i vederbörlig ordning. Eftersom LU inte var närvarande vid förhandlingen utsåg appellationsdomstolen en försvarsadvokat åt honom som närvarade vid förhandlingen.

¹¹ Notera att den hänskjutande domstolen prövar överklagandet av avgörandet från High Court (Överdomstolen i brottmål, Irland), som var den domstol i första instans som hade att pröva den aktuella europeiska arresteringsordern och som beslutade att arresteringsordern skulle verkställas.

¹² Eftersom LU satt häktad i en månad under rättegången i första instans har han högst elva månader kvar av sitt straff.

¹³ Enligt den tillgängliga informationen begicks det förverkandeutlösande brottet 2008, det vill säga under prøvotiden för de första brotten.

¹⁴ Parterna vid förhandlingen vid domstolen har inte kunnat fastställa vem som ingav överklagandet.

17. I juni 2012 ändrade appellationsdomstolen det ursprungliga straffet (böter), och dömde i stället LU till fem månaders fängelse och förbjöd honom att inneha offentliga uppdrag under ett års tid. Samtidigt förordnade domstolen om verkställighet av det straff som han ådömts för de första brotten, och om förverkande av den villkorliga frigivningen.¹⁵

18. I september 2012 utfärdade den ungerska rättsliga myndigheten därför en europeisk arresteringsorder och begärde att LU skulle överlämnas för att avtjäna straffen för både de första brotten och de förverkandeutlösande brotten. LU motsatte sig överlämnandet vid High Court (Överdomstolen i brottmål) som beslutade att inte förordna om överlämnande.

19. LU ingav slutligen en ansökan om förnyad prövning avseende de första brotten, vilken avslogs i första instans i oktober 2016. Efter överklagande bekräftades avslagsbeslutet i andra instans i mars 2017. LU närvarade inte personligen vid förhandlingarna i någon av dessa instanser utan företrädde av en försvarare som han hade utsett. Efter det slutliga avslaget på ansökan om förnyad prövning blev fängelsestraffet för de första brotten återigen verkställbart enligt ungersk rätt. En ungersk rättslig myndighet utfärdade därför en andra europeisk arresteringsorder i juli 2017, vilken enbart avsåg straffet för de första brotten.¹⁶ Det är denna andra europeiska arresteringsorder som den hänskjutande domstolen för närvarande har att pröva i sin egenskap av verkställande rättslig myndighet.

20. Den hänskjutande domstolen anser preliminärt att rättegången avseende det förverkandeutlösande brottet stred mot artikel 6 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen). Om denna rättegång betraktas som den ”förhandling som ledde till beslutet” skulle det vara möjligt att vägra verkställighet av den europeiska arresteringsordern enligt artikel 4a.1 i rambeslutet.

21. LU hävdade att fängelsestraffet för de första brotten endast är verkställbart till följd av rättegången avseende det förverkandeutlösande brottet. Härav följer att rättegången avseende det förverkandeutlösande brottet måste anses utgöra den ”förhandling som ledde till beslutet”. Eftersom den rättegången hölls i LU:s utevaro uppfyller den inte några av de villkor i artikel 4a.1 i den europeiska arresteringsordern som möjliggör ett överlämnande. LU tillade att det saknas möjlighet att begära förnyad prövning när det gäller det förverkandeutlösande brottet och att ett överlämnande av honom därför skulle vara en ”flagrant kränkning” av hans rättigheter enligt artikel 6 i Europakonventionen samt artiklarna 47 och 48 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).

22. Minister for Justice and Equality (den irländska justitie- och likabehandlingsministern, nedan kallad ministern), motparten i det nationella målet, hävdade att rättegången avseende det förverkandeutlösande brottet endast var en ”metod för att verkställa straffet”, och enligt EU-domstolens praxis därför inte omfattas av artikel 4a.1 i rambeslutet. Den europeiska arresteringsordern borde därför verkställas. Enligt ministern är varje påstått åsidosättande av artikel 6 i Europakonventionen något som det ankommer på domstolarna i den utfärdande medlemsstaten att pröva.

¹⁵ Av handlingarna i målet framgår inte huruvida det fanns ett utrymme för skönsmässig bedömning vid förverkandet av den villkorliga frigivningen. I detta mål ifrågasätter den hänskjutande domstolen, till skillnad från i mål C-515/21, även relevansen av en eventuell förekomst av ett utrymme för skönsmässig bedömning vid förverkandet av den villkorliga frigivningen för de första brotten.

¹⁶ Den hänskjutande domstolen har angett att straffet för de förverkandeutlösande brotten på grund av tidsutdräkt nu har avtjänats. Detta bekräftades även vid förhandlingen inför EU-domstolen.

23. Den hänskjutande domstolen betvivlar att EU-domstolens praxis är direkt överförbar på förevarande mål.

24. Mot denna bakgrund begärde Court of Appeal (Appellationsdomstolen) ett förhandsavgörande från EU-domstolen avseende följande frågor:

- ”1. a) När den eftersökta personen begärs överlämnad för att avtjäna ett fängelsestraff som ursprungligen var villkorligt men som domstolen senare beslutade skulle verkställas till följd av att den eftersökta personen dömts för ytterligare brott och när verkställighetsbeslutet har fattats av den domstol som dömde den eftersökta personen för det ytterligare brottet, ingår det förfarande som leder till den senare fällande domen och verkställighetsbeslutet i ”förhandlingen” i den mening som avses i artikel 4a.1 i [rambeslutet om en europeisk arresteringsorder]?
 - b) Har det någon betydelse för svaret på fråga 1 a ovan huruvida den domstol som utfärdade verkställighetsbeslutet var skyldig att fatta detta beslut enligt lag eller huruvida den hade ett utrymme för skönsmässig bedömning att göra detta?
2. Har den verkställande rättsliga myndigheten, under sådana omständigheter som anges i fråga 1 ovan, befogenhet att utreda huruvida det förfarande som ledde till den senare fällande domen och verkställighetsbeslutet och som genomfördes i den eftersökta personens utevaro, uppfyllde kraven i artikel 6 i Europakonventionen och framför allt huruvida den eftersökta personens utevaro medförde en kränkning av rätten till försvar och/eller den eftersökta personens rätt till en rättvis rättegång?
3. a) Om den verkställande rättsliga myndigheten, under de omständigheter som anges i fråga 1 ovan, anser det utrett att det förfarande som ledde till den senare fällande domen och verkställighetsbeslutet inte uppfyllde kraven i artikel 6 i Europakonventionen och framför allt att den eftersökta personens utevaro medförde en kränkning av rätten till försvar och/eller av den eftersökta personens rätt till en rättvis rättegång, har den verkställande rättsliga myndigheten befogenhet och/eller i skyldighet a) att vägra överlämnande av den eftersökta personen eftersom ett överlämnande skulle strida mot artikel 6 i Europakonventionen och/eller artiklarna 47 och 48.2 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och/eller b) kräva att den utfärdande rättsliga myndigheten, som ett villkor för överlämnande av personen, garanterar att den eftersökta personen, efter överlämnandet, kommer att ha rätt till en förnyad prövning eller överklagande med avseende på den fällande dom som lett till verkställighetsbeslutet, där personen kommer att ges rätt att delta och få själva sakfrågan prövad på nytt även mot bakgrund av nytt bevismaterial, vilket kan leda till att det ursprungliga beslutet upphävs?
- b) Vad beträffar fråga 3 a ovan, är det tillämpliga kriteriet huruvida ett överlämnande av den eftersökta personen skulle medföra en kränkning av personens grundläggande rättigheter enligt artikel 6 i Europakonventionen och/eller artiklarna 47 och 48.2 i stadgan med avseende på deras kärninnehåll? Om så är fallet, räcker den omständigheten att det förfarande som ledde till den senare fällande domen och verkställighetsbeslutet genomfördes i den eftersökta personens utevaro och att den eftersökta personen, om han skulle överlämnas, inte kommer att ha rätt till förnyad prövning eller överklagande för att den verkställande rättsliga myndigheten ska kunna konstatera att ett överlämnande skulle medföra en kränkning av dessa rättigheter med avseende på deras kärninnehåll?”

B. PH (C-515/21)

25. En polsk rättslig myndighet har begärt att PH, klaganden i det nationella målet, ska överlämnas för verkställighet av ett fängelsestraff och har utfärdat en europeisk arresteringsorder i detta syfte. Court of Appeal (Appellationsdomstolen, Irland) är den verkställande rättsliga myndigheten i detta fall.

26. PH dömdes i maj 2015 för att i januari samma år ha begått en överbelastningsattack¹⁷ mot en kommersiell verksamhet åtföljd av hot om att attacken skulle fortsätta om inte en summa pengar betalades till honom. Jag kommer att hänvisa till detta som det ”första brottet”.

27. PH underrättades om det förfarande som hade inletts mot honom och infann sig vid förhandlingen. Han dömdes till fängelse i ett år. Verkställigheten av straffet sköts upp villkorligt under en prøvotid på fem år. Han överklagade inte den fällande domen eller straffet.

28. I februari 2017 meddelades dom för vad jag återigen kommer att hänvisa till som det ”förverkandeutlösande brottet”. PH fälldes för att ha brutit sig in i en husvagn och stulit föremål i denna. Han dömdes för detta brott till 14 månaders fängelse. Eftersom han inte fick kännedom om förhandlingen var han inte närvarande vid denna, vare sig personligen eller genom ett juridiskt ombud.

29. Eftersom det förverkandeutlösande brottet begicks under prøvotiden för det första brottet förordnade den domstol som hade meddelat dom avseende det sistnämnda brottet i maj 2017 att fängelsestraffet för det brottet skulle verkställas.¹⁸ Eftersom PH saknade kännedom om detta förfarande närvarande han inte, vare sig personligen eller genom ett juridiskt ombud, vid den förhandling som ledde till verkställighetsbeslutet avseende det första brottet.

30. I februari 2019 utfärdades en europeisk arresteringsorder för överlämnande av PH för verkställighet av fängelsestraffet för enbart det första brottet. Ingen europeisk arresteringsorder har utfärdats beträffande fängelsestraffet till följd av den fällande domen för det förverkandeutlösande brottet.

31. Som svar på en begäran från High Court (Överdomstolen i brottmål, Irland) (den verkställande rättsliga myndigheten i första instans) förklarade den polska rättsliga myndigheten att fristen för att överklaga den fällande domen avseende det förverkandeutlösande brottet hade löpt ut. Samma utfärdande myndighet tillade att det enligt polsk rätt står varje part fritt att ”tillämpa ett särskilt rättsmedel (upphävande eller yrkande om återupptagande av förfarandet)”. Den lämnade emellertid inte någon ytterligare information om det förfarandet.

32. PH motsatte sig utan framgång överlämnandet vid High Court (Överdomstolen i brottmål). Den hänskjutande domstolen prövar överklagandet av beslutet från High Court (Överdomstolen i brottmål) om verkställighet av den europeiska arresteringsordern.

¹⁷ En överbelastningsattack är en cyberattack där gärningsmannen försöker slå ut en dator eller en nätverksresurs och göra den otillgänglig för de avsedda användarna genom att tillfälligt eller på obestämd tid störa de tjänster som tillhandahålls av en värddator som är kopplad till ett nätverk. Den genomförs vanligtvis genom att den dator eller resurs som är målet för attacken översvämmas med överflödiga trafik i ett försök att överbelasta systemet och hindra viss eller all legitim trafik från att nå fram.

¹⁸ Enligt tillgänglig information hänvisade den hänskjutande domstolen till verkställighetsbeslutet som ”obligatoriskt”.

33. Court of Appeal (Appellationsdomstolen) har inom ramen för det aktuella förfarandet hänskjutit följande frågor för ett förhandsavgörande:

- ”1. När den eftersökta personen begärs överlämnad för att avtjäna ett fängelsestraff som ursprungligen var villkorligt men som domstolen senare beslutade skulle verkställas till följd av att den eftersökta personen dömts för ytterligare brott, i en situation där domstolen – till följd av sistnämnda fällande dom – var skyldig att meddela verkställighetsbeslutet, ingår det förfarande som leder till den senare fällande domen och/eller det förfarande som leder till utfärdandet av verkställighetsbeslutet i ”förhandlingen” i den mening som avses i artikel 4a.1 i [rambeslutet om en europeisk arresteringsorder]?”
2. Har den verkställande rättsliga myndigheten, under sådana omständigheter som anges i fråga 1 ovan, befogenhet och/eller skyldighet att utreda huruvida det förfarande som ledde till den senare fällande domen och/eller det förfarande som ledde till verkställighetsbeslutet, varav samtliga genomfördes i den eftersökta personens utvaro, uppfyllde kraven i artikel 6 i Europakonventionen och framför allt huruvida den eftersökta personens utvaro medförde ett åsidosättande av rätten till försvar och/eller till en rättvis rättegång?
3. a) Om den verkställande rättsliga myndigheten, under sådana omständigheter som anges i fråga 1 ovan, anser det utrett att det förfarande som ledde till den senare fällande domen och verkställighetsbeslutet inte uppfyllde kraven i artikel 6 i Europakonventionen och framför allt att den eftersökta personens utvaro medförde ett åsidosättande av rätten till försvar och/eller till en rättvis rättegång, har den verkställande rättsliga myndigheten befogenhet och/eller skyldighet a) att vägra överlämnande av den eftersökta personen eftersom ett överlämnande skulle strida mot artikel 6 i Europakonventionen och/eller artiklarna 47 och 48.2 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och/eller b) att kräva att den utfärdande rättsliga myndigheten, som ett villkor för överlämnande av personen, garanterar att den eftersökta personen, efter överlämnandet, kommer att ha rätt till en förnyad prövning eller möjlighet att överklaga den fällande dom som lett till verkställighetsbeslutet, varvid personen medges rätten att delta och få själva sakfrågan prövad på nytt även mot bakgrund av ny bevisning, vilket kan leda till att det ursprungliga beslutet upphävs?
- b) Vad beträffar fråga 3 a ovan, är det tillämpliga kriteriet huruvida ett överlämnande av den eftersökta personen skulle medföra en kränkning av personens grundläggande rättigheter enligt artikel 6 i Europakonventionen och/eller artiklarna 47 och 48.1 i stadgan med avseende på deras kärninnehåll? Om så är fallet, räcker den omständigheten att det förfarande som ledde till den senare fällande domen och verkställighetsbeslutet genomfördes i den eftersökta personens utvaro och att den eftersökta personen, om han skulle överlämnas, inte kommer att ha rätt till förnyad prövning eller möjlighet att överklaga för att den verkställande rättsliga myndigheten ska kunna konstatera att ett överlämnande skulle medföra en kränkning av dessa rättigheter med avseende på deras kärninnehåll?”

IV. Förfarandet vid domstolen

34. Skriftliga yttranden har inkommit från parterna i de två nationella målen, Irland och den polska regeringen, samt Europeiska kommissionen. LU, PH, Irland och kommissionen yttrade sig muntligen vid den förhandling som hölls den 13 juli 2022.

V. Bedömning

35. De förenade målen rör flera olika förfaranden som kan kvalificeras som en ”förhandling som ledde till beslutet” i den mening som avses i artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Den första uppsättningen förfaranden ledde till den villkorliga domen för det första brottet. De personer som överlämnandet avser var närvarande vid dessa förfaranden. Den andra uppsättningen förfaranden ledde till domen för det förverkandeutlösande brottet. De personer som överlämnandet avser var inte närvarande vid dessa förfaranden. Vid den tredje uppsättningen förfaranden fattades slutligen beslut om förverkande av den villkorligt medgivna friheten avseende det första brottet. I mål C-514/21 antogs beslutet om förverkande av den villkorliga frigivningen av samma domstol och vid samma förhandling vid vilken skuldfrågan avgjordes och straffet för det förverkandeutlösande brottet fastställdes. I mål C-515/21 antogs beslutet om förverkande av den villkorliga frigivningen emellertid av en annan domstol i ett förfarande skilt från huvudförhandlingen avseende det förverkandeutlösande brottet.

36. Den hänskjutande domstolen anser att det är uppenbart att den omständigheten att de eftersökta personerna inte var närvarande under deras respektive rättegångar avseende de förverkandeutlösande brotten har medfört att deras rätt till en rättvis rättegång har kränkts. Den hänskjutande domstolen vill därför i huvudsak få klarhet i huruvida den kan vägra att verkställa de aktuella europeiska arresteringsorderna, antingen direkt med stöd av artikel 4a.1 i rambeslutet (den första frågan) eller med stöd av artiklarna 6 i Europakonventionen samt artiklarna 47 och 48 i stadgan (den andra och den tredje frågan).

37. Den bedömning som kommer att ligga till grund för mitt förslag till hur domstolen ska besvara tolkningsfrågorna kommer att gå till på följande sätt. I avsnitt A kommer jag att förklara varför uttrycket den ”förhandling som ledde till beslutet” i artikel 4a.1 i rambeslutet ska tolkas så, att det omfattar den typ av rättegångar avseende de förverkandeutlösande brotten som är i fråga i förevarande två mål. Det innebär att artikel 4a.1 i rambeslutet är tillämplig på situationen i båda målen, och att den hänskjutande domstolen, förutsatt att inget av villkoren i artikel 4a.1 a–d i rambeslutet är uppfyllt, kan välja att inte överlämna klagandena till Polen respektive Ungern. Med hänsyn till att en stor del av diskussionerna i de skriftliga yttrandena och vid förhandlingen rörde de tre tidigare relevanta målen – Tupikas,¹⁹ Zdziaszek²⁰ och Ardic²¹ – kommer jag att redogöra för min uppfattning om deras relevans för förevarande mål.

38. I avsnitt B kommer jag att inrikta mig på den andra och den tredje frågan i de båda målen, vilka enligt min mening ger upphov till viktiga frågor som rör hela systemet med den europeiska arresteringsordern, såsom detta utformats av unionslagstiftaren och tolkats av domstolen. Den hänskjutande domstolen har inte formulerat dessa frågor så, att de är beroende av huruvida den första frågan ska besvaras jakande eller nekande. Av denna anledning kommer jag att i svaret på den andra och den tredje frågan utgå från båda scenarierna, det vill säga det fallet att domstolen finner att de förenade målen omfattas av tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet, vilket jag föreslår, liksom det fallet domstolen finner att de inte omfattas av tillämpningsområdet för denna bestämmelse.

¹⁹ Dom av den 10 augusti 2017, Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628).

²⁰ Dom av den 10 augusti 2017, Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629).

²¹ Dom av den 22 december 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026).

A. Den första frågan

39. I rambeslutet om en europeisk arresteringsorder anges på ett uttömmande sätt när verkställighet av en europeisk arresteringsorder ska vägras (artikel 3) och får att vägras (artiklarna 4 och 4a). Denna artikel 4a i rambeslutet, som det har begärts en tolkning av, är endast tillämplig om den person som ska överlämnas inte var närvarande vid den förhandling som ledde till det beslut om verkställighet för vilket överlämnandet begärts.

40. Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i hur begreppet ”förhandling som ledde till beslutet” i den mening som avses i artikel 4a.1 i rambeslutet ska tolkas. Den hänskjutande domstolen vill närmare bestämt få klarhet i räckvidden av detta begrepp och huruvida det omfattar rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten. Det är även relevant att fastställa huruvida det separata förfarandet för förverkande av den villkorligt medgivna friheten och verkställigheten av fängelsestraffen för de första brotten omfattas av begreppet ”förhandling som ledde till beslutet”.

41. Om dessa frågor ska besvaras jakande omfattas situationerna i båda målen av det materiella tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Domstolens svar kommer således att avgöra om den verkställande rättsliga myndigheten kan välja att inte verkställa de aktuella europeiska arresteringsorden om den konstaterar att ingen av de situationer som anges i artikel 4a.1 a–d i rambeslutet föreligger.

42. För att besvara denna fråga kommer jag att gå till väga på följande sätt. Jag kommer först att kortfattat redogöra för de tidigare mål i vilka domstolen har tolkat begreppet ”förhandling som ledde till beslutet”. Därefter kommer jag att föreslå en tolkning av detta uttryck som är allmänt tillämpligt, i överensstämmelse med syftet med rätten att närvara vid rättegången. En sådan tolkning är, som jag ämnar visa, förenlig med tidigare rättspraxis. För att behandla fråga 1 b i mål C-514/21 kommer jag även att behandla betydelsen av det utrymme för skönsmässig bedömning som myndigheterna i den utfärdande staten har när en arresteringsorder utfärdas. Slutligen kommer jag att behandla vissa ytterligare frågor som tagits upp under förfarandet, såsom hur effektivt systemet med en europeisk arresteringsorder är och risken för straffrihet.

1. Befintlig rättspraxis angående tolkningen av uttrycket ”förhandling som ledde till beslutet” och huruvida denna är tillämplig på förevarande mål

43. Domstolen anser att begreppet ”förhandling som ledde till beslutet” i artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder är ett självständigt unionsrättsligt begrepp och har vid flera tillfällen tolkat detta begrepp, bland annat i målen *Tupikas*²², *Zdziaszek*²³ och *Ardic*²⁴. Den hänskjutande domstolen frågar sig vilka konsekvenser domarna i dessa mål har för de aktuella målen, och nämnda domar diskuterades även av parterna i förevarande mål.

44. Både ett överklagande (i målet *Tupikas*) och ett förfarande för kumulering av olika frihetsberövande straff (i målet *Zdziaszek*) har domstolen ansett omfattas av begreppet ”förhandling som ledde till beslutet”. Domstolen har emellertid, i sin tolkning av detta begrepp, bedömt att det inte omfattar förfaranden för förverkande av villkorlig frigivning (i domen i målet *Ardic*).

²² Dom av den 10 augusti 2017, *Tupikas* (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628).

²³ Dom av den 10 augusti 2017, *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629).

²⁴ Dom av den 22 december 2017, *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026).

45. Situationen i förevarande mål liknar situationen i de tre ovannämnda domarna, på så sätt att det ursprungliga fängelsestraffet utdömdes vid den rättegång där skuldfrågan prövades och senare ändrades i förfaranden där skuldfrågan inte omprövades, utan endast frihetsberövandets längd. Det slutgiltiga beslutet om påföljd var således, såsom i förevarande mål, ett resultat av ett flera förfaranden.

46. Trots dessa likheter skiljer sig de tre domarna även från den situation som har gett upphov till begäran om förhandsavgörande i förevarande mål. I inget av de tre mål som ledde till ovannämnda domar berodde ändringen av det ursprungligen utdömda fängelsestraffet på fastställandet av skuld och en fällande dom för ett annat brott. I dessa mål uttalade sig domstolen dessutom endast mot bakgrund av de särskilda i omständigheterna i dessa mål, utan att ange några klara eller detaljerade kriterier för vad som utgör en ”förhandling som ledde till beslutet”, i den mening som avses i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.²⁵ Därför kan slutsatserna i de målen inte automatiskt överföras till förevarande mål.

47. Nedan kommer jag att föreslå en allmänt tillämplig tolkning av uttrycket ”förhandling som ledde till beslutet” och därefter visa att en sådan tolkning, även om den inte direkt följer av tidigare meddelade domar, inte strider mot något av dem.

2. Den föreslagna tolkningen av ”förhandling som ledde till beslutet”

48. För att tolka begreppet ”förhandling som ledde till beslutet”, i den mening som avses i artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, anser jag att det är viktigt att koncentrera sig på *varför* en persons rätt att närvara vid rättegången är en grundläggande rättighet enligt unionens rättsordning.

49. I domen i målet *Tupikas* förklarade domstolen att den berörda personen måste kunna utöva sin rätt till försvar till fullo, *för att på ett effektivt sätt framföra sina synpunkter och därmed påverka det slutliga avgörandet som kan medföra att vederbörande frihetsberövas*.²⁶ I domen i målet *Zdziaszek* tillade domstolen att den berörda personen måste ha möjlighet att effektivt utöva sin rätt till försvar vid avgöranden som påverkar straffets varaktighet, *med anledning av de betydande konsekvenser detta kommer att få för vederbörande*.²⁷

50. Enligt min uppfattning, som vinner stöd av angiven rättspraxis, utgör möjligheten för en person att påverka en domare som har befogenhet att fastställa hans eller hennes skuld och utdöma ett straff själva kärnan i rätten att närvara vid rättegången. Framför allt ska en person, när ett beslut innebär att denna frihetsberövas, därför ha möjlighet att personligen påverka det slutliga beslutet. Om det slutliga beslutet är ett resultat av flera förfarande ska den berörda personen ha möjlighet att delta i samtliga.

51. Syftet med artikel 4a.1 i rambeslutet är att säkerställa denna rätt att närvara vid rättegången i ett förfarande avseende överlämnandet av en person för verkställighet av ett fängelsestraff. Den ”förhandling som ledde till beslutet” ska således förstås så, att den omfattar varje processuellt steg som bidrog till det slutliga beslutet om frihetsberövande i den utfärdande staten.

²⁵ Mitsilegas, V., ”Autonomous concepts, diversity management and mutual trust in Europe’s area of criminal justice”, *Common Market Law Review*, Vol. 57(1), 2020, s. 45–78, s. 62.

²⁶ Dom av den 10 augusti 2017, *Tupikas* (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punkt 84, min kursivering).

²⁷ Dom av den 10 augusti 2017, *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, punkterna 87 och 91).

52. Beslutet om förverkande av den villkorliga frigivning som ett fängelsestraff ursprungligen omfattades av är det beslut som berövar den berörda personen hans eller hennes frihet. Enligt min mening är det viktigt att den berörda personen är närvarande i alla steg som är avgörande för att kunna fatta ett sådant beslut.

53. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att begreppet ”förhandling som ledde till beslutet” i artikel 4a.1 i rambeslutet ska tolkas så, att det omfattar varje steg i förfarandet som har ett avgörande inflytande på det slutliga beslutet att frihetsberöva en person.

54. Detta innebär, vilket även kommissionen har föreslagit, att alla förfaranden som ingår i dessa mål – det vill säga de rättegångar som ledde till den villkorliga domen, de rättegångar vid vilka samma personer dömdes för de förverkandeutlösande brotten och de förfaranden (såvitt dessa är separata) som ändrade den villkorliga dom som ursprungligen meddelades – är ”förhandlingar som ledde till beslutet”. Alla dessa förfaranden är avgörande för det frihetsberövande för vilket överlämnandet av de berörda personerna begärs.

55. Domstolens praxis gällande begreppet ”förhandling som ledde till beslutet” tillåter och ger till och med stöd åt den föreslagna tolkningen.

3. Befintlig rättspraxis till stöd för den föreslagna tolkningen

a) Kan den ”förhandling som ledde till beslutet” omfatta flera olika förfaranden?

56. I domen i målet *Tupikas* slog domstolen fast följande: ”I sådana fall där förfarandet har genomförts i flera instanser och resulterat i flera på varandra följande avgöranden, varav åtminstone ett har meddelats i den berörda personens frånvaro, ska uttrycket 'förhandling som ledde till beslutet', i den mening som avses i artikel 4a.1 i [rambeslutet] förstås som att det avser förfarandet vid den instans som meddelade det sista av dessa avgöranden ...”²⁸

57. Denna mening skulle kunna ge intryck av att endast det sista förfarandet är relevant för att avgöra huruvida artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder är tillämplig.

58. I domen i målet *Zdziaszek*, som meddelades samma dag som domen i målet *Tupikas*, förklarade domstolen emellertid följande: ”I ett sådant fall som det som är aktuellt i det nationella målet, där den berörda personens skuld, efter ett överklagande som har inneburit en ny prövning av sakfrågan i målet, slutgiltigt fastställts genom ett avgörande och den berörda personen med anledning härav även har ådömts ett fängelsestraff, vars varaktighet emellertid har ändrats genom ett senare avgörande som antagits av en behörig myndighet sedan denna utövat sin befogenhet att företa en skönsmässig bedömning i detta avseende, och varigenom straffet slutgiltigt fastställts, ska båda dessa avgöranden beaktas vid tillämpningen av artikel 4a.1 i [rambeslutet].”²⁹

59. Detta tyder på att domstolen anser att flera steg i förfarandet är relevanta för att tillämpa artikel 4a.1 i rambeslutet, om de är avgörande för frihetsberövandet av en person. Den citerade punkten i domen i målet *Tupikas* ska således förstås inom ramen för detta mål, nämligen att domstolen besvarade den hänskjutande domstolens fråga om huruvida ett överklagande utgör en

²⁸ Dom av den 10 augusti 2017, *Tupikas* (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punkt 81).

²⁹ Dom av den 10 augusti 2017, *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, punkt 93).

”förhandling som ledde till beslutet” om den berörda personen var närvarande vid förhandlingen i första instans men inte vid prövningen av överklagandet. Detta utgör inte hinder för den föreslagna tolkningen, enligt vilken alla förfaranden som bidrar till beslutet om frihetsberövande³⁰ omfattas av uttrycket ”förhandling som ledde till beslutet”.

60. Förevarande mål skiljer sig från de tidigare målen, eftersom rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten, som hölls i de tilltalades utelämnade, inte rörde det villkorliga fängelsestraff för vilket den europeiska arresteringsordern hade utfärdats. Rättegångarna hade endast en underordnad inverkan på de fällande domarna för det första brottet. Samtidigt var denna inverkan av avgörande betydelse.

61. Utan att direkt avgöra frågan huruvida en sådan förhandling ”ledde till beslutet”, utgör tidigare rättspraxis inte hinder för en tolkning enligt vilken en sådan förhandling, när den är avgörande för det slutliga fastställandet av påföljd, omfattas av tillämpningsområdet för detta begrepp.

62. Besluten om förverkande av den villkorliga frigivningen för det första brottet var beroende av fastställandet av skuld för de förverkandeutlösande brott som prövades i den andra rättegången samt av arten och varaktigheten av det utdömda straffet för dessa brott. Eftersom rättegångarna avseende det förverkandeutlösande brottet utgjorde den avgörande delen av besluten om förverkande av villkorlig frigivning för det första brottet, ingår de i den ”förhandling som ledde till beslutet” i den mening som avses i artikel 4a.1 i rambeslutet.

b) Är beslut om förverkande av den villkorliga frigivningen endast ett sätt att verkställa domen och omfattas sådana beslut därför inte av den ”förhandling som ledde till beslutet”?

63. I domen i målet *Zdziaszek*³¹ gjorde domstolen, med hänvisning till rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (nedan kallad Europadomstolen)³² en åtskillnad mellan, å ena sidan, det slutliga avgörandet om det utdömda straffets art och varaktighet och, å andra sidan, formerna för verkställighet av det utdömda fängelsestraffet. Domstolen slog fast att begreppet ”förhandling som ledde till beslutet” omfattar den förstnämnda gruppen av förfaranden men inte den sistnämnda.³³

64. Detta fastställande spelade en avgörande roll i målet *Ardic*. Den hänskjutande domstolen har, i likhet med alla som har intervenerat i målet vid domstolen, huvudsakligen inriktat sig på vilka konsekvenser denna dom får för avgörandet av förevarande två förenade mål.

³⁰ Det framgår även tydligt av tidigare rättspraxis att ett ”beslut” i den mening som avses i artikel 4a.1 i rambeslutet om den europeiska arresteringsordern kan avse antingen det slutgiltiga fastställandet av skulden eller det slutgiltiga utdömandet av ett straff, eller både och. Se dom av den 10 augusti 2017, *Tupikas* (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punkterna 78 och 83) och dom av den 10 augusti 2017, *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, punkt 94). I förevarande mål avser tolkningsfrågorna besluten om fängelsestraff för det första brottet och inte besluten om fastställande av skuld för detta brott.

³¹ Dom av den 10 augusti 2017, *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, punkterna 85 och 87).

³² Domstolen hänvisade till följande domar från Europadomstolen: Europadomstolen, 21 september 1993, *Kremzow mot Österrike*, CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, § 67) angående utelämnande från en överklagandeförhandling om ändring av ett långt fängelsestraff till ett livstidsstraff samt huruvida straffet ska avtjänas i ett vanligt fängelse eller på en psykiatrisk vårdinrättning, vilket Europadomstolen fann stå i strid med artikel 6.1 i Europakonventionen. Europadomstolen, 3 april 2012, *Boulois mot Luxemburg*, CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, § 87) angående avslag på en ansökan om en dags permission, som inte ansågs ingå i den straffrättsliga delen av artikel 6.1 i Europakonventionen. Europadomstolen, 28 november 2013, *Dementyev mot Ryssland*, CE:ECHR:2013:1128JUD004309505, § 23) angående utelämnande från den förhandling där en kumulerad påföljd fastställdes, som ansågs ingå i den straffrättsliga delen av artikel 6.1 i Europakonventionen.

³³ Dom av den 10 augusti 2017, *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, punkt 85).

65. Det ovannämnda målet Ardic rörde ett förverkande av villkorlig frigivning. Den tyska medborgaren Samet Ardic hade i två olika domar dömts till fängelsestraff i Tyskland. Efter att ha avtjänat en del av sitt straff beviljades han villkorlig frigivning för resten av strafftiden. Enligt tysk rätt kan nämligen, efter det att en viss tid av fängelsestraffet har verkställts och om ytterligare villkor är uppfyllda, villkorlig frigivning för resten av strafftiden beviljas.³⁴

66. Samet Ardic iakttog emellertid inte de villkor som var knutna till den villkorliga frigivningen. En tysk domstol beslutade därför om förverkande av den villkorliga frigivningen i ett förfarande där Samet Ardic inte var närvarande. Den fråga som domstolen hade att ta ställning till i målet Ardic – och som hade uppkommit i samband med prövningen vid Rechtbank Amsterdam (Distriktsdomstolen i Amsterdam, Nederländerna) av verkställigheten av en europeisk arresteringsorder – var huruvida förfarandet för förverkande av den villkorliga frigivningen utgjorde en sådan ”förhandling som ledde till beslutet” vid tillämpning av artikel 4a.1 i rambeslutet.

67. I domen i målet Ardic upprepade domstolen att enligt Europadomstolens praxis omfattas villkoren för verkställighet eller tillämpning av ett fängelsestraff inte av artikel 6.1 i Europakonventionen, och villkoren omfattas därför inte heller av artikel 4a.1 i rambeslutet.³⁵ Domstolen tillämpade detta resonemang på Samet Ardics situation och fann att det aktuella beslutet i det målet inte omfattades av artikel 4a.1 i rambeslutet.

68. Domen i målet Ardic förtjänar viss kritik. Det är exempelvis långt ifrån uppenbart varför Europadomstolens praxis avseende tolkningen av uttrycket ”anklagelser för brott” (som är relevant för tillämpningen av artikel 6 i Europakonventionen) automatiskt skulle kunna överföras på tolkningen av artikel 4a.1 i rambeslutet.³⁶ Det är också svårt att försvara att domstolen nästan uteslutande åberopade målet Boulois mot Luxemburg,³⁷ vilket avsåg ett avslag på en ansökan om en dags permission från fängelset,³⁸ för att motivera att ett beslut om förverkande av villkorlig frigivning är en metod för verkställighet av ett straff. Att begränsa målet Ardic till en formalistisk tolkning, enligt vilken beslut alltid ska betraktas som antingen ”former för verkställighet av ett straff” eller ”beslut om typen av eller varaktigheten av det utdömda straffet”, gör emellertid inte rättvisa åt domstolens resonemang.

69. Domstolens viktigaste slutsats i domen i målet Ardic är enligt min mening följande: ”Mot denna bakgrund finner domstolen, såvitt gäller tillämpningen av artikel 4a.1 i [rambeslutet], att begreppet 'beslut' i denna bestämmelse inte omfattar ett beslut som avser verkställighet eller tillämpning av ett fängelsestraff som tidigare utdömts, *såvida inte beslutet syftar eller leder till att typen eller varaktigheten av denna påföljd ändras och att den myndighet som beslutat om påföljden har haft ett visst utrymme för skönsmässig bedömning.*”³⁹

³⁴ För en redogörelse av det relevanta regelverket i målet Ardic, se dom av den 22 december 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, punkterna 19–30) och förslag till avgörande av generaladvokat Bobek i målet Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1013, punkterna 29–33).

³⁵ Dom av den 22 december 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, punkt 75).

³⁶ Jag hänvisar i detta avseende till förslaget till avgörande av generaladvokaten Bobek i målet Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1013, punkt 46).

³⁷ Europadomstolen, 3 april 2012, Boulois mot Luxemburg, CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, § 87). Det ska påpekas att det i Europadomstolens rättspraxis inte tydligt har fastslagits vad som utgör ett beslut om typen eller varaktigheten av ett straff, till skillnad från ett beslut om formerna för verkställighet av ett straff.

³⁸ Vilket knappast är jämförbart med villkorlig frigivning från den resterande delen av ett fängelsestraff, såsom LU med rätta har påpekat i sina skriftliga yttranden.

³⁹ Dom av den 22 december 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, punkt 77). Min kursivering.

70. Den formella skillnaden mellan beslut om verkställighet av straff och beslut om straffets typ och varaktighet förefaller inte ha haft någon avgörande betydelse för fastställandet av huruvida det omtvistade beslutet var ett "beslut" i den mening som avses i artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Det viktiga var att ett beslut *syftar* eller *leder till* att typen eller varaktigheten av det tidigare utdömda straffet ändras. Det var dessutom viktigt att ändringen av straffet inte skedde automatiskt, utan var beroende av den beslutande myndighetens utrymme för skönsmässig bedömning, en omständighet som jag återkommer till i följande avsnitt.

71. Oavsett om man delar uppfattningen att denna tolkning är tillämplig på situationen i målet Ardic förefaller domstolen i det målet ha påverkats av den omständigheten att Samet Ardic lämnade Tyskland, och således tydligt bröt mot villkoren för hans villkorliga frigivning.⁴⁰ Det var således inte ett beslut av en domstol som ledde till förverkandet av den villkorliga frigivningen, utan den omständigheten att Samet Ardic tydligt bröt mot villkoren för hans villkorliga frigivning.

72. I de särskilda omständigheterna i målet Ardic innebär detta konstaterande inte att förfarandet i förevarande mål – både vad gäller de förverkandeutlösande brotten och förverkandet av den villkorliga frigivningen efter domarna för dessa brott – inte omfattas av tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

73. De förverkandeutlösande brotten fick till följd att ändringen av de fällande domar som meddelats vid de första rättegångarna antingen blev oundviklig eller åtminstone möjlig. Dessa personer borde därför ha getts möjlighet att försvara sig vid rättegången avseende de förverkandeutlösande brotten.⁴¹ Att närvara vid dessa rättegångar var naturligtvis viktigt för att personerna skulle kunna utöva sin rätt till försvar i samband med de förverkandeutlösande brotten. Detta saknar emellertid betydelse vad gäller artikel 4a.1 i rambeslutet. Det viktiga är att deras försvar vid rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten kunde ha påverkat ändringen av de straff som utdömts för de första brotten, för vilka de europeiska arresteringsorden utfärdades.⁴²

74. Vad gäller förfarandena för förverkande av den villkorliga frigivningen, om dessa pågår oberoende av rättegången avseende de förverkandeutlösande brotten, *syftar* dessa just till en möjlig ändring av det tidigare beslutet om straffet. Om den beslutande myndigheten har ett utrymme för skönsmässig bedömning vid ett beslut om förverkande av den villkorliga frigivningen, äventyras dessa förfaranden av domstolens slutsats i domen Ardic, som återges i punkt 69 i förevarande förslag till avgörande.

⁴⁰ Se dom av den 22 december 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, punkt 80). Samtliga parter vid förhandlingen vid domstolen var eniga om att de faktiska omständigheterna i målet Ardic skiljer sig från de faktiska omständigheterna i förevarande två mål. Förverkandet av den villkorliga frigivningen i målet Ardic grundade sig nämligen inte på ett fastställande av skuld, utan följde av konstaterandet att Samet Ardic lämnade Tyskland i strid med villkoren för hans villkorliga frigivning. I förevarande två mål är förverkandet en följd av ett straffrättsligt förfarande som utmynnat i ett fastställande av skuld vid en förhandling som LU och PH uteblivit från.

⁴¹ Den omständigheten att de personer som ska överlämnas var medvetna om att en fällande dom för ett nytt brott skulle eller kunde leda till att den villkorliga frigivningen förverkades påverkar inte denna slutsats. I målet Ardic fann domstolen tvärtom att Samet Ardic kändedom om att han inte kunde lämna landet utgjorde ett argument för att undanta beslutet om förverkande av den villkorliga frigivningen från tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet. Detta kan dock förklaras av domstolens konstaterande att ett sådant åsidosättande av villkoren för frigivning ledde till ett automatiskt förverkande av den villkorliga frigivningen. I förevarande mål berodde detta förverkande emellertid på att en domstol fastställt skuldfrågan för ett brott som lett till ett fängelsestraff. Medan Samet Ardic inte kunde ändra den omständigheten att han hade lämnat landet, hade sökandena i förevarande mål kunnat påverka skuldfrågan och fastställandet av straffet genom att närvara vid rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten.

⁴² LU och PH har gjort gällande att aktiveringen av fängelsestraffet för det första brottet är en direkt följd av den andra fällande domen och att de fällande domarna därför har ett så nära samband att den andra fällande domen ska beaktas vid beslutet om verkställighet av de europeiska arresteringsorden. Den hänskjutande domstolen anser även att det finns ett så nära samband mellan de båda rättegångarna att den andra rättegången skulle kunna kvalificeras som den förhandling som ledde till beslutet. Jag delar den uppfattningen.

75. Tidigare rättspraxis utgör slutligen inte hinder för, utan ger till och med stöd åt, slutsatsen att en ”förhandling som ledde till beslutet” omfattar varje förfarande som har ett avgörande inflytande (genom sin inverkan eller sitt syfte) på det slutgiltiga beslutet om fastställande av det fängelsestraff för vilket en europeisk arresteringsorder har utfärdats.

76. De argument som ministern och Irland har anfört med hänvisning till domen i målet Ardic för att komma fram till att förevarande förenade mål endast avser formerna för verkställighet, och därför faller utanför tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, kan således inte godtas.

77. Att frånta LU och PH rätten att försvara sig vid rättegången avseende de förverkandeutlösande brotten kan således utgöra ett skäl att vägra verkställighet av den europeiska arresteringsordern, om inget av villkoren i artikel 4a.1 a–d i rambeslutet är uppfyllt.

4. Huruvida den myndighet som beslutar om ändring av straffet har ett utrymme för skönsmässig bedömning

78. Den hänskjutande domstolen har ställt fråga 1 b i mål C-514/21 för att få klarhet i huruvida domstolen i den utfärdande staten eventuellt har ett utrymme för skönsmässig bedömning vid beslut om förverkande av villkorlig frigivning.

79. Såsom jag förklarade ovan, i samband med de konsekvenser som domen i målet Ardic får för förevarande mål, har den beslutande myndighetens utrymme för skönsmässig bedömning betydelse för kvalificeringen av ett beslut som ett beslut som omfattas av tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Det utrymme för skönsmässig bedömning som tillkommer den myndighet som beslutar om förverkande av villkorlig frigivning, vilket verkar vara fallet i mål C-514/21, utesluter emellertid inte rättegången avseende de förverkansutlösande brotten från tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet.

80. Låt mig förtydliga vad jag menar.

81. Beslut om förverkande, oavsett om förverkandet sker automatiskt (som i mål C-515/21) eller efter den beslutande myndighetens skönsmässiga bedömning (som i mål C-514/21), skulle inte ha kunnat fattas utan avgörandet av skuldfrågan och fastställandet av ett fängelsestraff för de förverkansutlösande brotten. Om de eftersökta personerna hade inställt sig vid rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten hade de kanske kunnat motbevisa sin skuld eller påverka straffet. Den domstol som prövade de förverkandeutlösande brotten hade nämligen ett visst utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller straffets typ och varaktighet.⁴³

82. Om skuldfrågan avseende de förverkandeutlösande brotten inte hade avgjorts eller om påföljden endast hade varit av ekonomisk art, skulle förfarandet för att förverka den villkorliga frigivningen inte ens ha ägt rum. Det var rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten (därav deras benämning) som ledde till ändringen av påföljderna för de första brotten.

83. Så är naturligtvis fallet när förverkandet av den villkorliga frigivningen sker automatiskt. Så är emellertid även fallet om den beslutande myndigheten har ett utrymme för skönsmässig bedömning vid förverkandet av den villkorliga frigivningen. Detta utrymme för skönsmässig

⁴³ Detta framgår tydligt av situationen i mål C-514/21, där domstolen i första instans, efter att ha avgjort skuldfrågan i fråga om de förverkandeutlösande brotten, endast utdömde böter som påföljd, medan appellationsdomstolen ändrade påföljden till ett fängelsestraff.

bedömning hade inte uppkommit utan den utdömda påföljden för de förverkandeutlösande brotten. Det är därför som de berörda personerna, för att vederbörligen kunna garantera sin rätt till försvar, måste kunna närvara *både* vid rättegången avseende de förverkandeutlösande brotten *och* i de separata förfarandena för att ändra det första fängelsestraffet, om myndigheterna förfogade över ett utrymme för skönsmässig bedömning i samband med de sistnämnda förfarandena.

84. Det utrymme för skönsmässig bedömning som tillkommer det organ som beslutar om förverkande av den villkorliga frigivningen påverkar således inte konstaterandet att rättegången avseende de förverkandeutlösande brotten omfattas av tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet. Det är emellertid viktigt för att avgöra huruvida sådana förfaranden, om de äger rum separat, vilket verkar vara fallet i mål C-515/21, även omfattas av uttrycket ”förhandling som ledde till beslutet”.⁴⁴

85. Den person vars frihet står på spel borde ha möjlighet att inställa sig personligen vid dessa förfaranden om den beslutande myndigheten har befogenhet att skönsmässigt besluta att inte förverka eller endast delvis förverka den villkorliga frigivningen från fängelsestraffet efter det att skuldfrågan gällande de förverkandeutlösande brotten har avgjorts. Sådana förfaranden utgör därför också en ”förhandling som ledde till beslutet”, tillsammans med rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten. Den person som ska överlämnas måste följaktligen ha möjlighet att närvara vid båda förfarandena.

86. Även om beslutet om förverkande av den villkorliga frigivningen endast är av deklarativ karaktär och automatiskt följer av avgörandet av skuldfrågan samt fastställandet av påföljden för de förverkandeutlösande brotten, utgör däremot endast den sistnämnda förhandlingen (och inte förverkandeförfarandet, om detta är ett separat förfarande) den ”förhandling som ledde till beslutet”, i den mening som avses i artikel 4a.1 i rambeslutet. Detta tycks vara fallet i mål C-515/21.

5. Huruvida mekanismen för den europeiska arresteringsordern är effektiv

87. I domen i målet *Ardic* varnade domstolen för att en alltför vid tolkning av begreppet ”förhandling som ledde till beslutet” kunde äventyra själva mekanismen för den europeiska arresteringsordern.⁴⁵

88. Jag håller med om att räckvidden för artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder inte ska ges en vid tolkning, eftersom den utgör ett undantag från huvudregeln att den verkställande myndigheten ska lita på den utfärdande myndigheten och automatiskt verkställa den europeiska arresteringsordern.⁴⁶ Införandet av artikel 4a i det rambeslutet syftade emellertid inte enbart till att göra systemet med en europeisk arresteringsorder mer effektivt, utan även till att öka skyddet för rätten att närvara vid förhandlingen.⁴⁷

⁴⁴ Enligt tillgängliga uppgifter var för förfarandet för att förverka den villkorliga frigivningen i mål C-515/21 ett separat förfarande, men den beslutande domstolen hade inte något utrymme för skönsmässig bedömning.

⁴⁵ Dom av den 22 december 2017, *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, punkt 87). Se, även, förslag till avgörande av generaladvokaten Richard de la Tour i målet *Puig Gordi m.fl.* (C-158/21, EU:C:2022:573, punkt 12).

⁴⁶ Artikel 1.2 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

⁴⁷ Se skäl 4 i rambeslut 2009/299, i vilket bland annat följande anges: ”Detta rambeslut syftar till att närmare fastställa de allmängiltiga skäl som ger den verkställande myndigheten möjlighet att verkställa beslutet trots att personen inte varit närvarande vid förhandlingen, samtidigt som personens rätt till försvar fullt ut respekteras.”

89. Det är värt att notera att artikel 4a.1 inte fanns med i den ursprungliga versionen av rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, utan infördes genom rambeslut 2009/299. Syftet med 2009 års ändring var att ”ge klara och allmängiltiga skäl för när man kan vägra att erkänna avgöranden på grundval av att den berörda personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen”,⁴⁸ vilket ska gälla för olika unionsrättsakter om straffrättsligt samarbete.⁴⁹

90. Genom artikel 4a.1 i rambeslutet, som infördes genom ovannämnda ändringar, harmoniseras de villkor under vilka den verkställande myndigheten, i vilken medlemsstat som helst, har rätt att neka erkännande av ett avgörande från en domstol i den utfärdande staten som meddelats vid en förhandling i den tilltalades utemål. Ändringen tar hänsyn till att rätten att närvara vid förhandlingen ingår i artikel 6 i Europakonventionen, såsom Europadomstolen har tolkat denna, men även till att denna rätt inte är absolut.⁵⁰

91. Framför allt kan den tilltalade av egen fri vilja uttryckligen eller underförstått avsäga sig denna rätt under förutsättning att avsägelsen är otvetydig.⁵¹

92. För att fastställa om så är fallet anges det i artikel 4a.1 i rambeslutet i vilka situationer den verkställande myndigheten kan bedöma att den person som begärs överlämnad genom en europeisk arresteringsorder har avstått från att utöva sin rätt att personligen närvara vid förhandlingen (eller vid en förnyad prövning) i den utfärdande staten (artikel 4a.1 a–c i rambeslutet). Om något av dessa villkor föreligger, eller om det finns en möjlighet till förnyad prövning i den utfärdande staten efter överlämnandet (artikel 4a.1 d i rambeslutet), ska den verkställande myndigheten överlämna den eftersökta person som avses i en europeisk arresteringsorder.⁵² Om ett av dessa villkor är uppfyllt har personen nämligen haft (eller kommer att få) möjlighet att närvara vid förhandlingen och påverka det slutliga beslutet. Det är endast om inget av dessa villkor är uppfyllt som den verkställande myndigheten enligt rambeslutet har rätt att vägra överlämnandet.

93. Artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder möjliggör således ett harmoniserat och enkelt överlämnande, samtidigt som den höga skyddsnivå som beviljas personer som anklagas för brott iaktas, vilka har möjlighet att försvara sig vid rättegången mot dem.

94. Effektiviteten i systemet med den europeiska arresteringsordern kan således inte uppnås på bekostnad av de grundläggande rättigheter som enskilda åtnjuter enligt unionens rättsordning.

⁴⁸ Skäl 4 i rambeslut 2009/299.

⁴⁹ Se skälen 3 och 5 i rambeslut 2009/299.

⁵⁰ Se skäl 1 i rambeslut 2009/299.

⁵¹ Dom av den 24 maj 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, punkt 42).

⁵² Samma villkor verkar upprepas i direktiv 2016/343. Se, särskilt, artiklarna 8.2 och 9 i det direktivet.

95. Vad Europeiska unioner anser är godtagbara gränser för rätten att närvara vid förhandlingen framgår tydligt av artikel 4a.1 a–d i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Dessa gränser har fastställts så att de innebär en högre skyddsnivå än den som föreskrivs i artikel 6 i Europakonventionen.⁵³ Detta val av unionslagstiftaren har bekräftats genom direktiv 2016/343.⁵⁴

96. En person som riskerar att frihetsberövas ska ges en verklig möjlighet att påverka ett sådant beslut. Som jag har förklarat måste denna person därför ha möjlighet att närvara i samtliga steg av de förfaranden som på ett avgörande sätt påverkar beslutet om frihetsberövande.

97. Även om det skulle kunna hävdas att systemet med en europeisk arresteringsorder skulle vara effektivare om rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten inte ingick i den ”förhandling som ledde till beslutet”, skulle en sådan tolkning strida mot den nivå på skyddet för rätten att närvara vid rättegången som har harmoniserats på unionsnivå.

98. Den skyddsnivå som unionslagstiftaren har valt och som harmoniserats på unionsnivå med verkan i samtliga medlemsstater kan inte sänkas på grund av att det finns betänkligheter kring huruvida mekanismen för en europeisk arresteringsorder fungerar på ett effektivt sätt. Det ska således inte betraktas som en börda för systemet med en europeisk arresteringsorder att presumera att den ”förhandling som ledde till beslutet” har genomförts i enlighet med de krav som uppställts i unionsrätten om rätten att närvara vid ett straffrättsligt förfarande.

99. Argumentet att mekanismen för en europeisk arresteringsorder skulle undergrävas om varje steg i ett förfarande som kan påverka beslutet om frihetsberövande ska betraktas som den ”förhandling som ledde till beslutet” kan därför inte godtas.

6. Risken för strafffrihet

100. Finns det en risk för strafffrihet? Skulle LU och PH kunna undgå ett fängelsestraff som de är skyldiga att avtjäna i respektive utfärdande medlemsstat om förhandlingarna om de förverkandeutlösande brotten omfattas av begreppet ”förhandling som ledde till beslutet”? Jag anser inte det.

101. De fällande domarna mot LU och PH efter rättegångarna avseende de första brotten ledde inte till ett frihetsberövande. Om senare förfaranden för aktivering av frihetsberövandet är behäftade med brister, skulle även det frihetsberövandet i sig vara felaktigt. Kommissionen gjorde således en riktig bedömning när den underströk att det inte hade varit möjligt att utfärda någon europeisk arresteringsorder i målen utan rättegångarna avseende de föreverkandeutlösande brotten. Att utesluta senare rättegångar från tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder skulle således kunna leda till ett olagligt frihetsberövande.

⁵³ Exempelvis kravet i artikel 4a.1 a i rambeslutet om den europeiska arresteringsordern om att den berörda personen faktiskt officiellt ska ha underrättats om tid och plats för förhandlingen (se fotnot 58 nedan). Se även, Brodersen, K.,H., Glerum, V., och Klip, A., ”The European Arrest Warrant and *in absentia* judgments: The cause of much trouble”, *New Journal of European Criminal Law*, vol.13(1), s. 7–27, s. 12 och 21, samt Klip, A., Brodersen, K.,H. och Glerum, V., *The European Arrest Warrant and In Absentia Judgments*, nr. 12, Eleven International Publishing, Haag, 2020, s. 110.

⁵⁴ Se dom av den 17 december 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg (C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, punkterna 43 och 44), och dom av den 19 maj 2022, Spetsializirana prokuratura (Rättegång mot en tilltalad som avvikit) (C-569/20, EU:C:2022:401, punkterna 34, 35 och 37).

7. Preliminär slutsats

102. Jag gör således följande bedömning. Begreppet ”förhandling som ledde till beslutet” i den mening som avses i artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder ska tolkas så, att det omfattar varje steg i förfarandet som är av avgörande betydelse för att en person frihetsberövas. Den berörda personen måste nämligen ges möjlighet att påverka det slutliga beslutet gällande hans eller hennes frihet.

103. Jag anser således att båda rättegångarna (avseende de första brotten och avseende de förverkandeutlösande brotten) omfattas av tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

B. Den andra och den tredje frågan

104. Den hänskjutande domstolen har ställt den andra och den tredje frågan i de båda målen, vilka jag kommer att pröva gemensamt, för att få klarhet i följande: Har den hänskjutande domstolen befogenhet (eller till och med en skyldighet) att utreda huruvida förfarandet avseende de förverkandeutlösande brotten och senare verkställighetsbeslut i den utfärdande staten har kränkt rätten till en rättvis rättegång enligt artikel 6 i Europakonventionen? Om det antas att artikel 6 i Europakonventionen har åsidosatts har den verkställande myndigheten befogenhet eller till och med en skyldighet att vägra att verkställa den europeiska arresteringsordern eller att förena överlämnandet till den utfärdande staten med villkor? Kräver en sådan utredning en bedömning av huruvida den grundläggande rättighet som garanteras i artikel 6 i Europakonventionen har kränkts med avseende på dess kärninnehåll och vad är kärninnehållet i denna rättighet i en situation där förfaranden genomfördes i den tilltalades utemå?

105. Bedömningen av dessa frågor ser olika ut beroende på hur den första frågan besvaras. Svaren beror med andra ord på huruvida rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten och de efterföljande verkställighetsbesluten omfattas av tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. För att kunna vara till största möjliga hjälp för domstolen kommer jag i mitt förslag till avgörande att redogöra för båda de alternativ som domstolen i slutändan kan besluta sig för.

106. Det ska inledningsvis påpekas att dessa frågor följer av konflikten mellan de nationella domstolarnas skyldighet att kontrollera och säkerställa efterlevnaden av artikel 6 i Europakonventionen och den tanke om ömsesidigt förtroende som systemet med den europeiska arresteringsordern bygger på, enligt vilken den verkställande myndigheten i princip automatiskt ska verkställa en europeisk arresteringsorder utan att ifrågasätta förfarandena i den utfärdande staten.

1. Alternativ 1: Rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten omfattas av tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder

107. Om domstolen skulle dela min uppfattning och anse att båda rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten är att betrakta som den ”förhandling som ledde till beslutet”, så är artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder tillämplig. I ett sådant fall beror skyldigheten att överlämna den eftersökta personen eller möjligheten att överlämna den eftersökta personen helt och hållet på de villkor som uppställs i denna bestämmelse.

108. Om den verkställande myndigheten konstaterar att ett av dessa villkor är uppfyllt, till exempel att det finns en möjlighet till förnyad prövning i den utfärdande staten efter överlämnande i enlighet med artikel 4a.1 d i rambeslutet, måste den verkställande myndigheten verkställa den europeiska arresteringsordern.⁵⁵ Om något av villkoren i artikel 4a.1 a–d i rambeslutet är uppfyllt, har artikel 6 i Europakonventionen inte kränkts. Följaktligen är det inte nödvändigt att göra någon ytterligare prövning av eventuella åsidosättanden av denna bestämmelse.

109. Denna slutsats följer av syftet med artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Såsom redan har påpekats i punkt 89 i förevarande förslag till avgörande har denna bestämmelse införts för att harmonisera de villkor under vilka rätten att närvara vid förhandlingen kan begränsas. Dessa villkor uppfyller till fullo kraven i artikel 6 i Europakonventionen och dess tolkning,⁵⁶ eller föreskriver till och med en högre skyddsnivå när det gäller denna grundläggande rättighet än vad som föreskrivs i Europakonventionen.⁵⁷

110. När den verkställande myndigheten uppfyller den överlämnandeskyldighet som föreskrivs i artikel 4a.1 i rambeslutet uppfyller den således med nödvändighet även sina skyldigheter enligt artikel 6 i Europakonventionen.

111. Om inget av villkoren i artikel 4a.1 a–d i rambeslutet är uppfyllt, har den verkställande myndigheten däremot möjlighet att inte verkställa en europeisk arresteringsorder. Detta innebär att den verkställande myndigheten kan välja att verkställa eller att inte verkställa den europeiska arresteringsordern.

112. En annan fråga är därför hur den verkställande myndigheten bör utöva sitt utrymme för skönsmässig bedömning. Regleras utövandet av detta utrymme för skönsmässig bedömning av unionsrätten, inbegripet rambeslutet om en europeisk arresteringsorder?

113. Vad gäller alternativet att inte överlämna den eftersökta personen anser jag att det enda som krävs är en bedömning att inget av villkoren i artikel 4a.1 i rambeslutet är uppfyllt.

⁵⁵ I förevarande mål uppkommer för övrigt en annan fråga: När kan den verkställande myndigheten göra bedömningen att ett av villkoren i artikel 4a.1 i rambeslutet om den europeiska arresteringsordern är uppfyllt? Kommunikationen mellan de verkställande och de utfärdande myndigheterna grundar sig på formuläret i bilagan till rambeslutet. Eftersom det rör sig om ett formulär med rutor som ska kryssas i förefaller det inte vara helt optimalt för meningsfull kommunikation. I förevarande mål har flera informationsutbyten ägt rum mellan de verkställande myndigheterna och de utfärdande myndigheterna med stöd av artikel 15 i rambeslutet om den europeiska arresteringsordern. Enligt den hänskjutande domstolen var detta emellertid inte tillräckligt för att med säkerhet kunna avgöra huruvida rätten att närvara vid förhandlingen hade åsidosatts. I mål C-515/21 har den utfärdande myndigheten exempelvis förklarat att det är möjligt att tillämpa ett särskilt rättsmedel för att återuppta rättegångarna avseende det förverkandeutlösande brottet. Den verkställande myndigheten förefaller emellertid inte ha övertygats om att villkoret i artikel 4a.1 d i rambeslutet är uppfyllt.

⁵⁶ Se förslag till avgörande av generaladvokaten Bot i målet Melloni (C-399/11, EU:C:2012:600, punkterna 80–82).

⁵⁷ Se fotnot 53 ovan.

114. Skyddsnivån enligt artikel 4a.1 i rambeslutet kan emellertid under vissa omständigheter vara högre än den som föreskrivs i artikel 6 i Europakonventionen.⁵⁸ Det finns följaktligen en möjlighet att artikel 6 i Europakonventionen inte har åsidosatts, trots att rätten att närvara vid förhandlingen, såsom denna rätt har tolkats i unionens rättsordning, inte har iakttagits. Måste den verkställande myndigheten i så fall försäkra sig om att artikel 6 i Europakonventionen inte har åsidosatts innan den beslutar om överlämnande? Enligt min mening omfattas svaret på den frågan inte av unionsrätten.

115. Den verkställande rättsliga myndigheten får – men behöver inte, även efter att ha konstaterat att villkoren i artikel 4a.1 i rambeslutet inte är uppfyllda – beakta andra omständigheter som gör det möjligt för myndigheten att försäkra sig om att överlämnandet av den berörda personen inte innebär ett åsidosättande av dennes rätt till försvar enligt artikel 6 i Europakonventionen och överlämna vederbörande.⁵⁹

116. Följande fråga är svårare att besvara: Kan den verkställande myndigheten besluta att överlämna en person även om villkoren i artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder inte är uppfyllda och överlämnandet samtidigt skulle kunna leda till ett eventuellt åsidosättande av artikel 6 i Europakonventionen?

117. Jag anser att rambeslutet i ett sådant fall fortfarande ger den verkställande myndigheten en valmöjlighet och inte utgör hinder för ett beslut om överlämnande. Den uppenbara invändningen mot denna slutsats är att detta kan leda till en kränkning av den berörda personens grundläggande rätt till en rättvis rättegång. Kan detta tillåtas med stöd av stadgan eller artikel 1.3 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder? Naturligtvis inte. Ansvar för skyddet av de grundläggande rättigheterna vilar emellertid i ett sådant fall på den utfärdande staten (vilket jag kommer att förklara närmare i samband med bedömningen av hypotesen att artikel 4a.1 i rambeslutet inte är tillämplig på förevarande mål).

118. Härav följer att den verkställande myndighetens möjligheter att med stöd av artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder välja att inte överlämna den eftersökta personen är uttömda.

119. Slutligen kan den verkställande rättsliga myndigheten, när den väljer att verkställa en europeisk arresteringsorder inom ramen för det utrymme för skönsmässig bedömning som den tillerkänns i artikel 4a.1 i rambeslutet, enligt min mening inte uppställa villkor för den utfärdande rättsliga myndigheten. Detta skulle strida mot ett snabbt genomförande av systemet med den europeiska arresteringsordern, eller till och med undergräva det ömsesidiga förtroendet mellan

⁵⁸ Ett exempel återfinns i det mål som avgjordes genom domen av den 24 maj 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346). Polen utfärdade en europeisk arresteringsorder och begärde att Paweł Dworzecki skulle överlämnas. Trots att förhandlingen hade hållits i hans uterområde uppgav den polska utfärdande myndigheten att han hade delgivits gällande den planerade förhandlingen, eftersom kallelsen hade överlämnats till en myndig person bosatt i hans hushåll på den adress som han hade angett. Även om han ansågs vederbörligen delgiven enligt polsk rätt, uppfyllede detta förfarande inte villkoret i artikel 4a.1 a i rambeslutet, enligt vilket kallelsen ska ha mottagits "personligen". Domstolen slog fast att den verkställande rättsliga myndigheten i ett sådant fall ändå kan genomföra överlämnandet genom att ta hänsyn till andra omständigheter som gör att den kan säkerställa att överlämnandet av Paweł Dworzecki inte skulle kränka dennes rätt till försvar. Se punkterna 47–52 i den domen. Europadomstolen har slagit fast att avsikten att undgå rättegång utgör ett motiverat skäl för att inte bevilja ny prövning av ett beslut som meddelats genom uterodom. Se, exempelvis, Europadomstolen 14 juni 2001, Medenica mot Schweiz (CE:ECHR:2001:0614JUD002049192, §§ 55–56).

⁵⁹ Se dom av den 24 maj 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, punkt 50) och dom av den 17 december 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg (C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, punkt 51).

de båda rättsliga myndigheterna. Den valmöjlighet som föreskrivs i artikel 4a.1 i rambeslutet innebär ett val mellan verkställighet och icke-verkställighet, men den ger inte den verkställande rättsliga myndigheten rätt att förvränga verkställighetsformerna.⁶⁰

2. Preliminär slutsats

120. När en situation omfattas av artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder behöver den verkställande myndigheten endast pröva huruvida de villkor som anges i den artikeln är uppfyllda. Genom denna bedömning uppfyller denna myndighet nödvändigtvis sin skyldighet att iakttä artikel 6 i Europakonventionen.

3. Alternativ 2: Rättegångarna avseende de förverkandeuatlösande brotten omfattas inte av tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder

121. Den andra och den tredje frågan i de båda målen blir mer meningsfulla om domstolen finner att rättegångarna avseende de förverkandeuatlösande brotten (eller verkställighetsförhandlingen) inte ingår i den ”förhandling som ledde till beslutet”. I ett sådant fall innebär rambeslutet om en europeisk arresteringsorder inte att den verkställande myndigheten kan välja att vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder.

122. Mot bakgrund av den nuvarande tolkningen av rambeslutet förefaller frågan huruvida den verkställande myndigheten kan utreda eventuella åsidosättanden av artikel 6 i Europakonventionen och, om sådana konstateras, besluta att inte verkställa den europeiska arresteringsordern, vara enkel att besvara. Det kan den inte. Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innehåller nämligen en uttömmande förteckning över skälen till att vägra verkställighet av en europeisk arresteringsorder och medlemsstaterna får inte lägga till skäl som inte räknas upp däri.⁶¹

123. Detta förefaller emellertid skapa problem för ett växande antal nationella domstolar som har att verkställa europeiska arresteringsorder, vilka samtidigt finner sig vara skyldiga att iakttä artikel 6 i Europakonventionen.⁶² Den hänskjutande domstolen tycks anse att ett överlämnande i de två aktuella målen skulle leda till en ”uppenbar rättsvägran”⁶³ och således försätta nämnda domstol i en situation där den åsidosätter sina egna skyldigheter enligt Europakonventionen. Dessa farhågor från de nationella verkställande myndigheterna bör inte ignoreras.

124. Den fråga som dessa mål implicit ger upphov till är huruvida artikel 1.3 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innehåller ytterligare skäl att vägra överlämnande, särskilt för det fall överlämnandet leder till en ”uppenbar rättsvägran” eller, såsom det har formulerats i den hänskjutande domstolens frågor, en kränkning av den grundläggande rätten till en rättvis rättegång med avseende på dess kärninnehåll.

⁶⁰ Med undantag för de situationer som avses i artikel 5 i rambeslutet, varav inget är tillämpligt i förevarande två mål (det rör sig i det första fallet om ett brott som kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd, och i det andra fallet om en europeisk arresteringsorder som utfärdats för lagföring).

⁶¹ Dom av den 22 december 2017, *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, punkt 70).

⁶² Se fotnot 7 ovan.

⁶³ För att använda Europadomstolens ord. Se exempelvis, Europadomstolen, 9 juli 2019, *Kislov mot Ryssland*, (CE:ECHR:2019:0709JUD000359810, §§ 107 och 115).

125. I artikel 1.3 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder anges tydligt att tillämpningen av detta rambeslut inte får leda till ett åsidosättande av de grundläggande rättigheter och principer som erkänns i unionens rättsordning. Den hänskjutande domstolens fråga kan därför ses som en fråga om huruvida den har rätt att vägra överlämnande, även om inget av de fall som räknas upp i rambeslutet är tillämpligt, om den trots allt har konstaterat att den grundläggande rätten till en rättvis rättegång kan komma att kränkas efter överlämnandet till den utfärdande staten.

126. Domstolen har hittills i två situationer bedömt att en sådan möjlighet enligt artikel 1.3 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder föreligger. I domen i målet Aranyosi och Căldăraru⁶⁴ fann domstolen för det första att risken för en omänsklig eller förnedrande behandling, förbudet mot vilket motsvarar en absolut grundläggande rättighet,⁶⁵ är ett skäl för att vägra överlämnande av den eftersökta personen. I domen i målet LM⁶⁶ fann domstolen för det andra att risken för ett åsidosättande av rätten till en rättvis rättegång även kunde motivera ett beslut att vägra överlämnande.⁶⁷

127. I de båda situationerna utlöstes emellertid tvivlet på att en grundläggande rättighet för den person som skulle överlämnas inte iaktogs genom att den verkställande myndigheten först konstaterade att det förelåg ett allmänt eller systematiskt problem med skyddet för de grundläggande rättigheterna i den utfärdande staten. I målet Aranyosi och Căldăraru⁶⁸ var den verkställande myndighetens möjlighet att bedöma huruvida den eftersökta personen skulle utsättas för omänsklig eller förnedrande behandling beroende av det ursprungliga konstaterandet att det fanns systematiska eller allmänna brister som rörde vissa kategorier av personer eller vissa anläggningar för frihetsberövande. I målet LM⁶⁹ och senare mål⁷⁰ var den verkställande myndigheten, innan den drog slutsatsen att en persons rätt till en rättvis rättegång riskerade att inte iakttas, först tvungen kontrollera huruvida det förelåg en systematisk eller allmän brist på oberoende hos domstolarna i den utfärdande medlemsstaten.

128. Motiveringen till domstolens bedömning i de ovannämnda målen är att det ömsesidiga förtroende som ligger till grund för ömsesidigt erkännande saknas på grund av systematiska brister. Kännedom om sådana brister gör det således möjligt för den verkställande myndigheten att ifrågasätta förfarandena i den utfärdande staten och pröva huruvida den eftersökta personens rätt riskerar att kränkas.

129. I avsaknad av sådana systematiska eller allmänna brister ser jag ingen anledning för den verkställande myndigheten att pröva huruvida den utfärdande staten kommer att kränka den eftersökta personens rätt i andra situationer än dem som avses i rambeslutet.

⁶⁴ Dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru (C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 88).

⁶⁵ Denna rättighet är skyddad som en absolut rättighet enligt artikel 3 i Europakonventionen och artikel 4 i stadgan.

⁶⁶ Dom av den 25 juli 2018, Minister for Justice and Equality (Brister i domstolssystemet) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punkterna 61, 68, 76, 78).

⁶⁷ Dom av den 17 december 2020, Openbaar Ministerie (Den utfärdande rättsliga myndighetens oavhängighet) (C-354/20 PPU och C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punkt 52) dom av den 22 februari 2022, Openbaar Ministerie (Openbaar Ministerie (Domstol som inrättats enligt lag i den utfärdande medlemsstaten) (C-562/21 PPU och C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punkt 52).

⁶⁸ Dom av den 5 april 2016, Aranyosi och Căldăraru (C-404/15 och C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 89).

⁶⁹ Dom av den 25 juli 2018, Minister for Justice and Equality (Brister i domstolssystemet) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punkterna 61 och 68).

⁷⁰ Detta bekräftades även i domen av den 17 december 2020, Openbaar Ministerie (Den utfärdande rättsliga myndighetens oavhängighet) (C-354/20 PPU och C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punkterna 54 och 66) samt domen av den 22 februari 2022, Openbaar Ministerie (Domstol som inrättats enligt lag i den utfärdande medlemsstaten) (C-562/21 PPU och C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punkterna 50 och 52).

130. Att tillåta sådana kontroller skulle tvärtom strida mot den tanke om ömsesidigt förtroende som systemet med den europeiska arresteringsordern bygger på. Denna mekanism bygger på tanken att varje medlemsstat respekterar gemensamma grundläggande värderingar och strävar efter att säkerställa att dessa värden skyddas.⁷¹

131. Mekanismen för den europeiska arresteringsordern infördes för att överlämnandet skulle kunna ske snabbt och grundade sig på förtroendet för andra staters institutioner. Att tillåta en prövning av att de grundläggande rättigheterna iaktas i varje enskilt fall innebär att mekanismen för den europeiska arresteringsordern förändras till något som mer skulle likna de tidigare utlämningsförfarandena.

132. Om det skulle finnas behov av att den mekanism för en europeisk arresteringsorder som införts genom rambeslutet ändras anser jag att detta är något som det inte ankommer på domstolen, utan på unionslagstiftaren, att genomföra.

133. Jag kan inte utesluta att det även i avsaknad av systematiska brister i den utfärdande staten kan uppstå situationer där det blir nödvändigt att tillåta en prövning av eventuella enskilda kränkningar av den eftersökta personens grundläggande rättigheter. På ett område där det har skett en harmonisering på unionsnivå, såsom är fallet med godtagbara begränsningar av rätten att närvara vid förhandlingen,⁷² ser jag emellertid ingen anledning att lägga till undantag från systemet med en europeisk arresteringsorder såsom detta utformats i rambeslutet.

134. Domstolen har redan slagit fast att den eftersökta personen inte kan åberopa den utfärdande statens underlåtenhet att införliva direktiv 2016/343, genom vilken bland annat vissa aspekter av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden harmoniseras, för att motsätta sig att den verkställande staten överlämnar vederbörande. Domstolen har även preciserat att skyldigheten för den utfärdande medlemsstaten att i sin rättsordning rätta sig efter samtliga bestämmelser i unionsrätten, inbegripet direktiv 2016/343, kvarstår oförändrad.⁷³ Det är den utfärdande staten som ska föreskriva en möjlighet att väcka talan vid dess domstolar för att se till att detta direktiv respekteras.

135. Att ålägga den verkställande myndigheten att överlämna en person i andra situationer än dem som föreskrivs i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder påverkar därför inte skyldigheten att iaktta de grundläggande rättigheter och grundläggande rättsprinciper som anges i artikel 6 FEU.⁷⁴ Som Irland har påpekat ansvarar den utfärdande medlemsstaten även efter överlämnandet för att de grundläggande rättigheterna garanteras.⁷⁵

136. För det fall domstolen skulle anse att rättegångarna avseende de förverkandeutlösande brotten inte omfattas av tillämpningsområdet för artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, anser jag att den verkställande myndigheten är skyldig att verkställa den

⁷¹ Se fotnot 8 ovan.

⁷² Se rambeslut 2009/299 och direktiv 2016/343.

⁷³ Se dom av den 17 december 2020, Generalstaatsanwaltschaft Hamburg (C-416/20 PPU, EU:C:2020:1042, punkt 55). För en annan uppfattning, se Böse, M., "European Arrest Warrants and Minimum Standards for Trials *in absentia* – Blind Trust vs. Transnational Direct Effect?", *European Criminal Law Review*, vol. 11(3), 2021, s. 275–287, s. 285–286. Böse anser att en sådan vägran även är tillåten "om det är uppenbart att svaranden saknar domstolsskydd i den utfärdande medlemsstaten som berövar svaranden rätten till ett effektivt rättsmedel" och att den person som är föremål för den europeiska arresteringsordern även borde kunna åberopa direktiv 2016/343 vid överlämnandeförfaranden.

⁷⁴ Se förslag till avgörande av generaladvokaten Bobek i målet Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1013, punkt 78), i vilket han förklarade att den utfärdande medlemsstatens ledande roll när det gäller att skydda tilltalades rättigheter erkänns i rambeslutet.

⁷⁵ Se även förslag till avgörande av generaladvokaten Richard de la Tour i målet Puig Gordi m.fl. (C-158/21, EU:C:2022:573, punkterna 85, 87 och 116).

europiska arresteringsordern. Om den verkställande myndigheten inte har några farhågor gällande systematiska brister i den utfärdande medlemsstaten ska denna myndighet inte ges befogenhet att pröva om den eftersökta personens rättigheter enligt artikel 6 i Europakonventionen iakttas i den förstnämnda staten, utan blir skyldig att verkställa den europeiska arresteringsordern.

137. Den hänskjutande domstolen har slutligen, inom ramen för fråga 3 b i båda målen, frågat sig huruvida den bedömning av eventuella kränkningar som gör det möjligt för den verkställande myndigheten att vägra överlämnande ska begränsas till en prövning av kärninnehållet i den grundläggande rätten till en rättvis rättegång.

138. Enligt min mening skapar mekanismen för den europeiska arresteringsordern, i andra situationer än dem som avses i rambeslutet om och i avsaknad av systematiska brister i den utfärdande medlemsstatens rättssystem, inte något utrymme för den verkställande myndigheten att pröva huruvida eftersökta personers grundläggande rätt till en rättvis rättegång kränks eller kan komma att kränkas.

4. Preliminär slutsats

139. När en situation inte omfattas av artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och det inte föreligger systematiska brister i den utfärdande medlemsstatens rättssystem kan den verkställande myndigheten inte pröva huruvida eftersökta personers grundläggande rätt till en rättvis rättegång kränks eller kan komma att kränkas, utan blir skyldig att verkställa den europeiska arresteringsordern.

140. Efter verkställigheten av den europeiska arresteringsordern kvarstår den utfärdande statens ansvar för att den överlämnade personens grundläggande rättigheter säkerställs.

VI. Förslag till avgörande

141. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen ska besvara de frågor som ställts av Court of Appeal (Appellationsdomstolen, Irland) på följande sätt:

- 1) Begreppet ”förhandling som ledde till beslutet” i den mening som avses i artikel 4a.1 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna ska tolkas så, att det omfattar varje steg i förfarandet som är av avgörande betydelse för att en person frihetsberövas. Den berörda personen måste nämligen ges möjlighet att påverka det slutliga beslutet gällande hans eller hennes frihet.
 - a) När den eftersökta personen begärs överlämnad för att avtjäna ett fängelsestraff som ursprungligen var villkorligt men som en domstol senare beslutat ska verkställas till följd av att den eftersökta personen dömts för ytterligare ett brott, och när verkställighetsbeslutet har fattats av samma domstol som dömde den eftersökta personen för det ytterligare brottet, ingår de förfaranden som leder till den senare fällande domen och verkställighetsbeslutet i den ”förhandling som ledde till beslutet” i den mening som avses i artikel 4a.1 i rambeslut 2002/584.

- b) För att genomföra de förfaranden som leder till den senare fällande dom som ingår i den ”förhandling som ledde till beslutet”, i den mening som avses i artikel 4a.1 i rambeslut 2002/584, är det inte relevant huruvida den domstol som utfärdade verkställighetsbeslutet var skyldig att fatta detta beslut enligt lag eller huruvida den hade ett utrymme för skönmässig bedömning att göra detta. Det är relevant att dessa förfaranden har haft en avgörande inverkan på ändringen av det beslut om påföljd som ledde till verkställighetsbeslutet.
- 2) När en situation omfattas av artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder behöver den verkställande myndigheten endast pröva huruvida de villkor som anges i den artikeln är uppfyllda. Genom denna bedömning uppfyller denna myndighet nödvändigtvis sin skyldighet att iaktta artikel 6 i Europakonventionen.

När en situation inte omfattas av artikel 4a.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och det inte föreligger systematiska brister i den utfärdande medlemsstatens rättssystem kan den verkställande myndigheten inte pröva huruvida eftersökta personers grundläggande rätt till en rättvis rättegång kränks eller kan komma att kränkas, utan blir skyldig att verkställa den europeiska arresteringsordern.